

MYE NYTT: Det var flere ting som overrasket Halyna Silifonova da hun kom til Norge. Det norske helsevesenet var en dem.

Bygger opp et nytt liv i Norge

For ukrainske Halyna Silifonova (38) ble praksisen på tannlegekontoret i Kongsberg en øyeåpner for de mange ulikhetene mellom ukrainsk og norsk helsevesen.

 VLADYSLAV SYDOROV OG MARIA SHARPOVA, LAAGENDALSPOSTEN
 MARIA SHARPOVA, LAAGENDALSPOSTEN

Med et smil ønsker ukrainske Halyna Silifonova oss velkommen til Vestsiden tannlegekontor, hvor hun er utplassert i språkpraksis.

Hun er utdannet kjevekirurg, og praktiserte som det i mange år før hun kom til Norge etter krigsutbruddet i Ukraina. Som innflytter i et nytt land er det imidlertid ikke bare å ta på seg klinikkøyet og praktisere

som kirurg. Først må språket på plass, og med det kommer også den norske kulturen – som Halyna beskriver som svært ulikt det hun kjenner fra Ukraina.

Måtte overtales

Det første spørsmålet om hjemlandet får det glade ansiktet hennes til å forandre seg umiddelbart. Mens hun strever med å finne ordene, fylles rommet av stillhet.

- I Ukraina stoppet livet mitt opp. Alt falt fra hverandre.
- Med broren min i hæren, ønsket jeg ikke å reise derfra.

Ukraina trenger kirurger mer enn noen gang.

Det var bare én grunn til at hun gikk med på å forlate Ukraina – foreldrene hennes, som tryglet henne om å dra. Hvis noe skjedde med Halyna, hvem skulle da ta seg av dem? De trenger også hennes hjelp. Etter nøye overveielse gikk hun med på å reise til Norge. Fra det øyeblikket begynte et nytt kapittel i livet hennes.

Stor ukrainsk familie

Halynas første inntrykk av Norge var svært positivt.

- Politibetjentene på flyplassen var de første som tok meg imot. De behandlet meg høflig og respektfullt, og det første de gjorde var å sørge for at jeg fikk mat og hygieneartikler.

De neste fire månedene bodde Halyna på akuttmottaket på Raunmyr i Kongsberg. Den gang hadde mottaket nylig åpnet, og Halyna forteller om et godt førsteinntrykk.

Men når seks hundre mennesker som ikke kjenner hverandre, og i tillegg er stresset av krig, samles under ett tak, kan ikke konflikter unngås.

For Halyna er det viktig å bidra. Derfor bestemte hun seg umiddelbart for å ta i et tak på mottaket.

- Jeg tok imot de nyankomne og hjalp dem til å føle seg trygge. Jeg oversatte spørsmålene deres fra ukrainsk til engelsk og videreformidlet informasjon. Noen ganger måtte jeg også bidra til å løse de problemene som oppsto mellom ukrainerne og administrasjonen.

Halyna er utdannet kjevekirurg, og har også kunnskap innen psykologi, noe som hjalp henne å finne en individuell tilnærming til hver person hun hjalp. Og selv om akuttmottaket har vært preget av sporadisk konflikt, er Halyna sikker på at de fleste flyktingene på en eller annen måte har kunnet føle seg som en del av en stor ukrainsk familie der.

Ser klare fordeler

Som helsepersonell har Halyna et annet perspektiv på det norske helsevesenet enn mange nordmenn. Hennes inntrykk er at det norske helsevesenet fortjener ros, særlig sammenlignet med det ukrainske. Det er spesielt én ting som har gjort inntrykk:

- I Norge er barns tannhelse samfunnets ansvar. Selv om en familie ikke har råd til å betale for tannbehandling, kan foreldrene være sikre på at staten vil hjelpe. I Ukraina har ikke foreldre denne muligheten. Ved mangel på økonomis-

Halyna Silifonova (38) stortrives på Vestsiden tannlegekontor, hvor hun får god hjelp av veileder og kolleger. Her er hun sammen med veileder Helene Nærø.

ke ressurser får ikke barn den tannbehandlingen de måtte ha behov for. Det eneste man kan regne med hvis tannen er syk er at tannlegen trekker den, forteller Halyna.

- Hva tenker du om at noen pasienter må vente lenge på behandling i Norge?

- Jeg tror det kan være et gode at pasientene gis tid til å finne ut hvordan sykdommen utvikler seg før de får behandling. Ofte ledsages symptomer av psykisk ubehag, som frykt. Hvis man handler i en slik tilstand kan man noen ganger gjøre feil.

Det er også en betydelig forskjell mellom Norge og Ukraina når det gjelder forskrivningsreglene og den generelle tilnærmingen til medisiner. Halyna roser blant annet at antibiotika er reseptpliktig i Norge, i motsetning til i Ukraina hvor antibiotika kan kjøpes fritt på apoteket.

- Ikke bare kan feil bruk av antibiotika skape antibiotikaresistens, det har også en negativ innvirkning på tennene, sier Halyna.

Alderdom og ungdom

En tilsynelatende normal opplevelse for mange nordmenn bidro til Halynas forståelse av det norske samfunnet: En dag, mens hun gikk i byen, kom en eldre mann susende forbi henne på sykkel – i et halsbrekkende tempo.

– Jeg ble sjokkert da jeg så hvor fort en eldre mann kunne sykle. I Ukraina er det heller et unntak at eldre deltar aktivt i slike aktiviteter. Og det er ikke bare fordi Norge har bedre medisin, eller fordi staten har økonomiske ressurser til å ta seg av eldre mennesker.

– For meg handler det om kulturforskjellen mellom landene våre.

Klar til å lære

For øyeblikket er Halyna i språkpraksis ved Vestsiden tannhelsesenter, og hovedmålet hennes er å lære så mange norske ord som mulig, og å forstå det norske helsevesenet.

Til tross for språkbarrieren, føler Halyna seg komfortabel med å jobbe med kolleger og pasienter. Hun beskriver språkpraksisen som en spennende opplevelse. Når hun snakker med veilederen sin, er det tydelig at opplevelsen er gjensidig.

– Jeg er veldig fornøyd med Halyna i språkpraksisen. Det er fint å hjelpe noen som må forlate hjemmet sitt. Samtidig

er det også interessant å høre hvor forskjellige folk er i Ukraina, forteller veileder Helene Nærø.

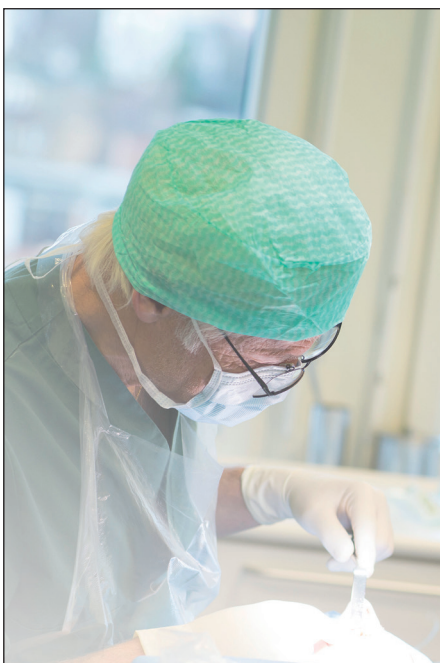
Mest av alt er veilederen positivt overrasket over hvor nøye Halyna er i arbeidet med språkopplæring. Hun tar blant annet bilder av alle instrumentene på kontoret og signerer dem med navn for å huske dem senere. Hun får også hjelp av kollegene til å finpusse den norske uttalen.

Det er viktig for Halyna å være til nytte. Derfor melder hun seg frivillig, så snart en kollega spør om hjelp.

Og til tross for at hun har brukt åtte år av livet sitt på å studere i Ukraina, bruker hun gjerne fem år til for å få en norsk utdanning for å kunne praktisere i Norge.

Aller mest ønsker hun å leve trygt med mulighet for en lykkelig fremtid, selv om det vil ta tid å bygge opp et helt nytt liv i voksen alder.

(Denne artikkelen er produsert i opplæringsøyemed av Laagendalspostens språkpraktikanter og publisert i Laagendalsposten 14. april 2023.)

Vårt mål er premium behandling, og godt samarbeid med henvisere

Vi er en spesialistklinikk som tilbyr:

- Oralkirurgi og oral medisin
- Implantatkirurgi
- Implantatprotetikk
- CT og CBCT
- Intravenøs sedasjon

Vi har nå økt kapasitet, og kan tilby kort ventetid. Våre spesialister tar imot henvisninger for behandling eller vurdering og utredning, og diskuterer gjerne kasus med deg som henviser.

Du finner oss sentralt på Majorstuen. Velkommen!

Spesialister oral kirurgi og oral medisin

Dagfinn Nilsen
Johanna Berstad
Erik Bie
Hauk Øyri

Spesialist i oral protetikk

Dr.odont Jørn Aas

Anestesilege

Dr. Odd Wathne

Her finner du oss:
Sørkedalsveien 10 A, 0369 Oslo
post@oralkirurgisk.no
23 19 61 90

ORALKIRURGISK KLINIKK

En del av ORIS DENTAL